

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Fakultet for Biovitenskap

Fiskeridirektoratet
Olav Moberg
5804 Bergen

Vår ref.

Deres ref.

Dato
29.11.2017

Søknad om unntak fra §4 i «Forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret».

Det vises til tidligere korrespondanse med Olav Moberg.

Det søkes herved om dispensasjon fra §4 i «Forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret», der det heter at det ikke kan gis tillatelse til akvakultur av arter som ikke forekommer eller tidligere har forekommet naturlig i området.

Søknad om unntak fra §4

NMBU ønsker dispensasjon fra nevnte forskrifts §4 for å kunne holde arten *Nitilapia* (*Oreochromis niloticus*) i alle livsstadier i vår fiskelab på NMBUs campus på Ås for undervisnings- og forskningsformål. NMBU har tidligere hatt denne arten i oppdrett (perioden 2006 – 2013) i vår gamle fiskelab, men det har i forbindelse med byggingen av vår nye lab blitt klart at den tillatelsen vi hadde fått fra Mattilsynet den gang ikke er tilstrekkelig.

Da vi ikke ønsker å måtte foreta regelmessige inntak av nytt materiale, er det påkrevd at vi kan holde arten gjennom flere generasjoner. Vi søker derfor også om unntak fra samme paragraf, ledd c), der det heter at tillatelse bare gis til enten

1. oppbevaring og klekking av rogn og produksjon av tidlige livsstadier som produseres med sikte på overføring til andre lokaliteter eller annen type produksjon, eller
2. akvakultur av fisk, krepsdyr, bløtdyr eller pigghuder basert på senere livsstadier

Vi søker om dispensasjon fra disse to punktene, på grunnlag av § 21 i samme forskrift, der det heter at: «Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfelle dispensere fra

Postboks 5003 NO-1432
Ås

www.nmbu.no
post@nmbu.no

+47 67 23 00 00

bestemmelsene i denne forskriften.»

Begrunnelse for søkte dispensasjon

De særlige årsaker vi legger til grunn for vår dispensasjonssøknad for Niltilapia (*Oreochromis niloticus*) er følgende:

- Tilapia er den oppdrettsarten som har størst økning i produksjon på verdensbasis. For å kunne gi relevant undervisning i vårt masterprogram i Akvakultur, er det derfor vitalt at vi kan holde denne arten. Fisken vil brukes både for studentforsøk (f.eks. innen fôring eller reproduksjon) og til øvinger innen anatomi og diagnostisering. Et flertall av våre studenter på dette studieprogrammet er internasjonale, og utelukkende undervisning på våre norske oppdrettsarter vil derfor ikke være tilstrekkelig.
- Tilapia er også gjenstand for omfattende forskning internasjonalt, og flere av våre forskere har et betydelig antall forskningsprosjekter knyttet til denne arten (referanselister ettersendes ved behov). Det er selvsagt ønskelig å kunne fortsette denne forskningen, både fordi dette er viktig mht. vitenskapelig produksjon og retning, og fordi vår undervisning skal være forskningsbasert, i henhold til universitetslovens §2.1.
- Tilapia egner seg spesielt godt til undervisning og forskning fordi den vokser raskt og har et kort generasjonsintervall. Dette gjør f.eks. at studentene kan gjøre tilvekstforsøk på noen få uker og få signifikante effekter av ulike fôrkomponenter eller fôringsregimer. Det kan også gjøres små seleksjonsforsøk, i

en masteroppgave, fordi det er mulig å gjennomføre en full generasjon på mindre 6-8 måneder.

- Et viktig forskningsområde for all akvakultur er bedring av dyrevelferden, som gjøres gjennom adferdsforsøk. Igjen er arten tilapia meget velegnet fordi den ikke blir stresset av å bli holdt enkeltvis, slik laksefisk lett blir. Vi har allerede gjort slike studier i vår gamle fiskelab med denne arten, og ser et stort potensiale til å bruke denne fisken til forstudier av stressreduserende faktorer, som siden kan overføres til laksefisk.
- Et annet tiltagende forskningsområde er seleksjon for krysningsfrodighet, heterosis. Igjen er denne arten særs velegnet fordi vi kan foreta seleksjonsforsøk innenfor de tidsrammer som et vanlig forskningsprosjekt tillater, dvs. 3-4 år, noe som er umulig på laks. Vi ønsker derfor å bruke denne arten til å gjøre pilotstudier for å utnytte en viktig kilde for ny genetisk variasjon (ikke-additive genetisk effekter), for så å kunne overføre de beste metoden til «full-skala» seleksjonsprogrammer på laks.

Vurdering av risiko knyttet til rømming og smittepress

Vår fiskelab har blitt planlagt og konstruert med en egen resirkulasjonsavdeling for varmtvannsfisk. Alt vann blir filtrert (40 mikron). Dette betyr at det ikke vil være fare for rømming.

Vi har egen karanteneavdeling. Fisken som overføres derfra til resirkulasjonsanlegget er derfor garantert smittefri. Avløpsvannet vil derfor ikke

kunne være noen kilde til fremmedorganismer, patogener eller andre negative miljøeffekter.

Vi ber om rask tilbakemelding dersom det er behov for utfyllende opplysninger

2

for at søknaden kan vurderes.

Med vennlig hilsen

Kari Kolstad
Dekan, Fakultet for Biovitenskap
Norges Miljø- og biovitenskapelige universitet

3